

2016-10-06

Enheten för krisberedskap, säkerhet och
miljö
Åsa Paletun
Tfn: 063-14 76 78
E-post: asa.paletun@regionjh.se

RS/1217/2016

Svar på motion från Eva Hellstrand (C) m.fl. om att stoppa användning av produkter som innehåller mikroplaster

Ärendebeskrivning

Eva Hellstrand (C) m.fl. föreslår i en motion att Region Jämtland Härjedalen snarast inför ett inköpsförbud av hygien- och rengöringsartiklar som innehåller mikroplaster.

Mikroplastpartiklar kan tas upp av marina organismer och små partiklar kan tas upp i organismernas cirkulationssystem. Laboratieförsök har visat en rad negativa effekter på vattenlevande djur. Exponering för mikroplaster kan leda till minskat födointag på grund av att de tar upp plats i tarmen. Det har även visat sig kunna orsaka inflammation, ha negativ påverkan på energilagring, nervsystem och reproduktion och till och med leda till död hos marina organismer.

Kemikalieinspektionen har fått regeringens uppdrag att föreslå nationella åtgärder för att begränsa förekomsten av mikroplaster i kosmetiska produkter. Naturvårdsverket har samtidigt fått ett bredare uppdrag att utreda åtgärder för att minska utsläppen av mikroplast från övriga källor (uppdraget ska slutredovisas juni 2017).

Mikroplaster från kosmetiska produkter utgör en liten andel av den totala mängden mikroplaster i den marina miljön, några osäkra uppskattningar ligger på 0,1 procentsnivån. I denna typ av produkter är användning av mikroplaster dock inte nödvändig och bör av den anledningen undvikas helt.

För rengörande och exfolierande produkter som sköljs av har branschorganisationen Kemisk-tekniska Leverantörförbundet gjort en egen utfästelse om att få bort mikroplasterna senast år 2017. Den frivilliga utfasningen av mikrokorn har påbörjats men är inte heltäckande. Kemikalieinspektionen har föreslagit regeringen (KEMI Rapport 2/16) att införa ett förbud mot denna typ av kosmetiska produkter från 2018.

Upphandlingsenheten har gjort en kartläggning av hygieniska produkter inom befintliga avtal för organisationen idag och kan konstatera att mikroplaster inte förekommer i det upphandlade sortimentet. Det finns dock ingen regel om att sådana produkter inte får köpas in.

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Motionen bifalls.
2. Regionstyrelsen får i uppdrag att revidera gällande regelverk för hållbara inköp, så de kompletteras med att hygieniska och kosmetiska produkter som innehåller mikroplaster inte får köpas in.

I tjänsten

Björn Eriksson
Regiondirektör

Mikael Ferm
Regionstabschef

Utdrag till

Upphandlingschef Lena Larsson
Miljöstrateg Åsa Paletun